

Αθήνα, 26 Σεπτεμβρίου 2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- 1. Περιβάλλοντος και Ενέργειας**
- 2. Εσωτερικών**
- 3. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

ΘΕΜΑ: «Αντιμετώπιση της ανησυχητικής μείωσης της στάθμης της λίμνης Κορώνειας και διασφάλιση της μακροπρόθεσμης οικολογικής της αναβάθμισης»

Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται μία ταχεία οπισθοδρόμηση σε ότι αφορά την αποκατάσταση της λίμνης Κορώνειας που οφείλεται σύμφωνα με τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία στη συνεχή ανομβρία, στη μη συντήρηση των τεχνικών έργων, που κατασκευάστηκαν στο πλαίσιο της υλοποίησης του Master Plan που εκπονήθηκε για την περιοχή, αλλά και σε οικολογικές παραμέτρους της λίμνης και στην εν γένει διαχείρισή της.

Το Σχέδιο Δράσης (Master Plan) για την περιβαλλοντική αποκατάσταση της Λίμνης Κορώνειας, που εκπονήθηκε το 2005 από την πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, αλλά και οι μετέπειτα αναθεωρήσεις του, προέβλεπαν σειρά υποέργων/δράσεων. Η πλειοψηφία των έργων/δράσεων ολοκληρώθηκε, εκτός από δύο, για τις οποίες εκτιμήθηκε με βάση τα σημερινά δεδομένα ότι δεν χρειάζονταν πλέον. Ενδεικτικά, μεταξύ των έργων που έχουν υλοποιηθεί περιλαμβάνονται η Ενωτική τάφρος Κορώνειας-Βόλβης στο Σχολάρι, η Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Λαγκαδά, το Σύστημα Παρακολούθησης των παραμέτρων της Λίμνης, η διαχείριση των καλαμιώνων, η ευαισθητοποίηση του κοινού, το έργο των βαθέων ενδαιτημάτων, η κατασκευή του αναχώματος με τους θυροφράκτες στο δυτικό τμήμα της και η δημιουργία υγροτόπου, κλπ.

Το 2013 η χώρα παραπέμπεται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και μπαίνει σε επιτήρηση για 5 Δράσεις του Master Plan II που δεν είχαν υλοποιηθεί. Το 2014 το βασικότερο έργο αποκατάστασης, η Δράση 9-Δημιουργία και διαμόρφωση υγροτόπου και βαθέων ενδαιτημάτων, έχει σοβαρότατα προβλήματα υλοποίησης και το 2015- 2016 δεν μπορεί πλέον να χρηματοδοτηθεί, αφού δεν είναι πια επιλέξιμο. Έτσι, το έργο κινδυνεύει να μην υλοποιηθεί, να αποτύχει όλο το Master- Plan, να καταδικαστεί η χώρα σε πρόστιμο αλλά και να πρέπει να επιστρέψει τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις που είχε πάρει.

Από το 2016 γίνεται συντονισμένη προσπάθεια με πρωτοβουλία της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΝ και συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, με μια σειρά ενεργειών για την υλοποίηση των 5 Δράσεων για τις οποίες η χώρα ήταν υπό επιτήρηση. Για να

ολοκληρωθεί αυτή η προσπάθεια η τότε κυβέρνηση εξασφάλισε χρηματοδότηση για τη Δράση 9 από Εθνικούς Πόρους (1 εκ. €). Ως αποτέλεσμα, τα έργα ολοκληρώθηκαν και η χώρα απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το οριστικοποιημένο κείμενο με τους περιβαλλοντικούς στόχους για τη λίμνη.

Σε εκκρεμότητα παραμένει η Δράση 21 Περιορισμός άρδευσης σε ικανοποιητικό επίπεδο με προώθηση και χρήση αντικινήτρων, νέων τεχνολογιών και αλλαγής πρακτικής άρδευσης η οποία θα πρέπει να συνεχιστεί και να επιδωχθεί η χρηματοδότηση και ένταξη του στο τρέχων ή στο επόμενο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Στις 30/08/2018 με Απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων (ΑΔΑ: 7ΔΓ14653Π8-55Χ) ορίστηκαν οι αρμόδιες αρχές διαχείρισης των έργων που προβλέπονταν από το οριστικοποιημένο Master Plan της Λίμνης Κορώνειας. Πιο συγκεκριμένα, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει την αρμοδιότητα συντήρησης και λειτουργίας των υφιστάμενων τεχνικών έργων, με εξασφάλιση αντίστοιχων πιστώσεων από τα αρμόδια Υπουργεία, ενώ η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων για τη λίμνη παρακολουθείται πλέον μέσω του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμού της περιοχής όπως ορίζεται από την Οδηγία Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ καθώς και από τον Φορέα Διαχείρισης Κορώνειας-Βόλβης-Χαλκιδικής σύμφωνα με τον νόμο ν.4519/2018 (ΦΕΚ 25 Α') «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις».

Παράλληλα με τα παραπάνω, το ΥΠΕΝ εκπόνησε και υλοποιεί μέσω της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων από το 2018 επιχειρησιακό σχέδιο για την κατασκευή ΕΕΛ και αποχετευτικών δικτύων σε οικισμούς Γ' κατηγορίας σε όλη τη χώρα, όπως και στην ευρύτερη περιοχή της λίμνης. Ειδικότερα έχουν ενταχθεί στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ δύο έργα ΕΕΛ και αποχετευτικού δικτύου στους οικισμούς Ζαγκλιβέρι και Σοχός, προϋπολογισμού 6,2 εκ. € και 4,3 εκ. € αντίστοιχα, ενώ έχει προβλεφθεί χρηματοδότηση για αντίστοιχα έργα στον Λαγκαδά, στο Κ. Σχολάρι, στα Λαγυνά, στο Καβαλάρι και στην Άσσηρο, εφόσον εντάχθηκαν στον αντίστοιχο επικαιροποιημένο εθνικό κατάλογο οικισμών προτεραιότητας.

Σήμερα, η λίμνη παρουσιάζει μεγάλη μείωση στάθμης αλλά έχουμε και την εμφάνιση πολλών νεκρών ψαριών. Αιτίες αυτού του φαινομένου φαίνεται να αποτελούν η παρατεταμένη ανομβρία, σε συνδυασμό με τη μη συντήρηση των έργων που υλοποιήθηκαν με το Master Plan, και ιδιαίτερα της ενωτικής τάφρου, που έχει ως αποτέλεσμα το μπλοκάρισμα της λόγω φερτών υλικών και άρα τη μη παροχή ύδατος στη λίμνη. Παράλληλα παραμένουν σε εκκρεμότητα η αξιολόγηση οικολογικών, υδρολογικών, τοξικολογικών και άλλων παραμέτρων που θα συμβάλουν στην αξιολόγηση του φαινομένου.

Με δεδομένο:

- ότι η λίμνη κινδυνεύει να περιέλθει στην προ Master Plan κατάσταση
- ότι πρέπει να αποφευχθεί ανεπανόρθωτη περιβαλλοντική ζημία
- ότι η χώρα θα κινδυνεύσει εκ νέου με πρόστιμο από την ΕΕ
- ότι από 30/8/2018 έχει γίνει σαφής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων για τη διαχείριση των έργων του Master Plan
- ότι τα έργα συντήρησης των τεχνικών έργων είναι αρμοδιότητας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- ότι στην πρόσφατη επίσκεψή του στην λίμνη Κορώνεια ο Υπουργός ΠΕΝ ενημερώθηκε για την παρατεταμένη ανομβρία και το ελλειμματικό υδατικό ισοζύγιο και δήλωσε ότι θα προχωρήσει σε χρηματοδότηση έργων στην περιοχή γύρω από την λίμνη.

Ερωτώνται οι κ.κ Υπουργοί:

1. Ποιες είναι οι άμεσες ενέργειες των αρμόδιων φορέων για τη συντήρηση των τεχνικών έργων μετά την από 30/8/2018 απόφαση της ΕΓΥ; Υλοποιήθηκαν έργα άμεσης προτεραιότητας με τον διαθέσιμο εξοπλισμό και τα μέσα που διαθέτουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, μετά τις 30/8/2018;
2. Σε ποιο στάδιο ωρίμανσης βρίσκονται τα έργα συντήρησης και πότε προβλέπεται να υλοποιηθούν; Σκοπεύετε να χρηματοδοτήσετε τα έργα συντήρησης με πόρους του Πράσινου Ταμείου ή του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, είτε με έκτακτη επιχορήγηση προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας;
3. Προβλέπεται η ένταξη και άμεση υλοποίηση της Δράσης 21 για τον περιορισμό της άρδευσης στο τρέχον ή στο επόμενο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης;
4. Ποιες θα είναι οι ενέργειές σας για την μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση του προβλήματος της λίμνης;
5. Είχαν οι υπηρεσίες καθώς και ο Φορέας Διαχείρισης Κορώνειας-Βόλβης-Χαλκιδικής ενημερώσει τους αρμόδιους για τη δυσμενή εξέλιξη της στάθμης της λίμνης, τα ανοξικά φαινόμενα και τις αναγκαίες ενέργειες; Ποια ήταν η ανταπόκριση των αρμόδιων φορέων και τι μέτρα λήφθηκαν;
6. Υπάρχουν δεδομένα ελέγχων των υπηρεσιών της Αυτοδιοίκησης Α και Β βαθμού καθώς και των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος στις δραστηριότητες που είναι εγκατεστημένες στη λεκάνη απορροής πχ βιομηχανικές πτηνοκτηνοτροφικές μοναδες κ.α., συμπεριλαμβανομένου του ΧΥΤΑ Μαυρορίχης και της ΕΕΛ Λαγκαδά, και ποια είναι αυτά; Ποιες είναι οι μετρήσεις ποιότητας των εκροών που έχουν στη διάθεσή τους οι ανωτέρω Υπηρεσίες την τελευταία διετία; Έχουν συμβολή στο φαινόμενο της οικολογικής υποβάθμισης των υδάτων της λίμνης;
7. Ποιος αναλαμβάνει τον συντονισμό όλων των συναρμόδιων υπηρεσιών για τη διαχείριση των έργων του οριστικοποιημένου Master Plan, τον οποίο είχε μέχρι σήμερα η Ειδική Γραμματεία Υδάτων που η σημερινή κυβέρνηση έχει καταργήσει;
8. Ποια είναι τα νέα έργα που ανακοίνωσε ο Υπουργός ΠΕΝ ότι θα γίνουν στην περιοχή στην επίσκεψή του στις αρχές Σεπτεμβρίου; Ποιος είναι ο προϋπολογισμός τους και οι πηγές χρηματοδότησης; Υπάρχουν έργα τα οποία δεν ήταν μέχρι σήμερα στον κατάλογο οικισμών Γ' προτεραιότητας και ποια είναι αυτά;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Βασιλικός Βασίλης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)

Γκιόλας Γιάννης

Ηγουμενίδης Νίκος

Καλαματιανός Διονύσιος – Χαράλαμπος

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Σαρακιώτης Γιάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)

Χρηστίδου Ραλλία